

49192

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **09.09.2026**

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Rize'nin Pazar ilçesine bağlı Zelek köyünde, Rize-Artvin Havalimanı'nın inşası sırasında 7 köyün denize erişimi kesilmiş, kıyı balıkçılarının geleneksel avlak sahasının yarısı havalimanı inşaatıyla işgal edilmiştir. 2022 yılında mağduriyetleri gidermek adına Zelek Balıkçı Barınağı ve iskelesi büyütülerek 8 köyün kullanımına sunulmuştur. Ancak limanın büyütülmesiyle birlikte bölge, halkın rızası ve ekolojik dengeler hiçe sayılarak sermayenin ve iktidar odaklarının iştahını kabartan bir rant sahasına dönüştürülmüştür.

Bölgede Kuzuoğlu Grubu'na ait 4.000 ton ve yönetim kurulunda Güneysu Belediye Başkanı, Rize Valisi gibi mülki amirler ile bürokratların yer aldığı, Kur'an kursu verme amacı taşıyan Güneysu İlim Öğrenenlere Yardım Vakfına (GÜNVAK) ait 8.000 ton olmak üzere toplam 12.000 ton kapasiteli 3 ayrı kafes balıkçılığı projesihayata geçirilmek istenmektedir.

Yöre halkının tepkisinden çekinilerek ÇED süreci balıkçılıkla alakası olmayan komşu Merdivenli köyü üzerinden yürütülmüş; Zelek halkının ve kooperatifin yargıya taşıdığı somut gerçekler görmezden gelinmiştir. Proje kapsamında Rize-Artvin Havalimanı yönetimi, kafes balıkçılığının martı ve karabatak gibi kuş popülasyonunu artırarak uçuş güvenliğini tehlikeye düşüreceği gerekçesiyle resmi olarak "kafes balıkçılığının reddine" karar vermiş ancak bu rapor sümen altı edilmiştir. Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) ise skandal bir karara imza atarak, "kuş popülasyonunun artması durumunda çıkabilecek uçuş kazalarının sorumluluğunu yatırımcı firmanın üstlenmesi" şartıyla projeye onay vermiş, halkın can ve uçuş emniyeti özel bir şirketin taahhüdüne terk edilmiştir.

Hukuki süreçte ornitolog (kuş bilimci) raporları ve teknik hatalar sunulmasına rağmen idare mahkemeleri belgeleri dikkate almamış, Danıştay 5 ay gibi kısa bir sürede dosyayı incelemeksizin reddetmiştir. Proje nedeniyle yılda yaklaşık 4.000 ton balık dışkısı ve kimyasal yem atığının denize bırakılacak olması Balıkçı köyünden Çayeli (Kemerköy) sınırlarına kadar olan sahil şeridinde ağır bir ekolojik yıkıma yol açacak, geçimini denizden sağlayan 400 hanenin ve küçük balıkçıların üretim araçlarını tamamen yok edecektir.

Daha önce Mülki idare amirleri ve AKP İl Başkanlığı tarafından halka projeden vazgeçildiği yönünde sözler verilmişse de borç darboğazındaki Kuzuoğlu Grubu'nun devletten %50 hibe

desteği alma ve hurda malzemeleri sıfır gibi gösterip rant devşirme planları doğrultusunda baskılar artırılmıştır. Yürürlükteki Su Ürünleri Kanunu'nun 17. maddesi gereğince kullanım hakkı Sivrikale-Yeşilköy Su Ürünleri Kooperatifi'nde olan ve yıllık 1.506.000 TL bedelle kiralanan limanın kapı kilitleri, hiçbir mahkeme kararı veya resmi izin belgesi gösterilmeksizin kolluk kuvvetleri gözetiminde kırılarak gasp edilmiştir.

Geçtiğimiz hafta ziyaret ettiğimiz limanda, şirkete ait kafes balıkçılığı malzemelerinin jandarma tarafından 7/24 nöbetleşe korunduğu tarafımızca da görülmüştür. Buna karşılık, ekmeğine sahip çıktığı için hukuksuzca gözaltına alınan köylülerin de onların karşısında doğası ve emeği için yaşam nöbetine devam ettiği görülmüştür. Kuşaklardır balıkçılık yaptıklarını belirten köylüler bu projeyle birlikte geçim kaynaklarının tamamen yok edileceğini söylemektedirler. AKP seçmeni olduklarını açıkça ifade eden yurttaşlar, ilk günden bu yana öne sürdükleri itirazlarının dikkate alınmamasını ve şirketlerin malzemelerine jandarmanın kalkan yapılmasını, köylülerin sermayedarlara kurban edilmesi olarak nitelendirerek "Biz burada açgözlülüğe karşı mücadele ediyoruz" demektedirler.

Bu bağlamda;

1. Zelek Balıkçı Limanı'nın kapı kilitlerinin kırılarak, kiralama hakkı resmi olarak Sivrikale-Yeşilköy Su Ürünleri Kooperatifi'nde olan bir kamu alanının şirkete peşkeş çekilmesinin yasal dayanağı nedir? Jandarma Alay Komutanı'nın "Vali'den talimat aldım" diyerek yazılı evrak göstermeksizin gerçekleştirdiği bu işlem açıkça gasp ve kanunsuz emir teşkil etmemekte midir?
2. 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun 17. maddesi açıkça ortadayken, yasal kiracı kooperatifin rızası ve mahkeme tahliye kararı olmadan bir özel şirketin limanı işgal etmesine göz yuman yetkililer hakkında idari ve adli soruşturma başlatılacak mıdır?
3. Rize-Artvin Havalimanı yönetiminin kafes balıkçılığına dair verdiği resmi ret raporunun sümen altı edilmesinin ve saklanması gerekeceği nedir?
4. DHMİ tarafından verilen ve uçuş güvenliği riskini/olası uçak kazalarının sorumluluğunu özel bir firmanın yazılı taahhüdüne devreden onay yazısı hangi mevzuata dayanmaktadır? Yurttaşların can emniyeti ve uçuş güvenliği özel şirketlerin insafına nasıl terk edilebilmektedir?
5. Projenin 8.000 tonluk aslan payına sahip olan Güneysu İlim Öğrenenlere Yardım Vakfı'nın yönetiminde Rize Valisi ve Güneysu Belediye Başkanı gibi kamu görevlilerinin yer alması ve arkasında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlunun olduğunun söylenmesi, kamu gücünün bu projede şirketler ve vakıf lehine bir baskı aracı olarak kullanıldığının kanıtı değil midir?
6. Yıllık 12.000 ton kapasiteli bu projenin denize bırakacağı yıllık 4.000 tonluk balık dışkısı ve yem atığının yol açacağı ekolojik tahribat, deniz kirliliği ve geçimini balıkçılıkla sağlayan 400 hanenin uğrayacağı gelir kaybı hesaplanmış mıdır?
7. Valilik ve kaymakamlık tarafından yöre halkına projeden vazgeçildiğine dair verilen taahhütlerinden sonra projenin yeniden ortaya çıkmasında Kuzuoğlu Grubu'na aktarılacak devlet hibelerinin ve rant hesaplarının payı nedir?
8. Zelek köylülerinin, kadınların ve küçük balıkçıların ekmeklerini, denizlerini ve yaşam alanlarını korumak için yürüttüğü haklı direnişe karşı uygulanan jandarma ablukasına son verilecek midir? Hukuksuz yürütülen bu projenin ruhsat ve onayları iptal edilecek midir?